

רבינו חננאל

ב:

יצאות השבת פרק ראשון שבת

מסורת הש"ס

דיעות הוטמאה בוי' וא"ת ומאזי לא קמי העלמות שמיס שהן ד' העלס טומאה ואכל קדש או נכנס למקדש שהן ד' העלס קדש והעלס מקדש והוא אחי שפיר דלא מצי למיפקר הני תמי היינן דכפרין לדיעות וי"ל דנקט דיעות דמפרש התם (פ"ד ד' ט):

דיעות קמימא דליתנהו בכל התורה כולא קחשיב בתרימא דליתנהו בכל התורה לא קחשיב אי"נ דיעות בתרימא דמיימי לדי קרבן קחשיב ולהאיכא לישנא דידיעות קמימא קחשיב לא שייך למיתני גבי שבעות ושנת ידיעות שבעות וידיעות שנת ולאריך לשנא נמי דקאמר דיעות בתרימא דמיימי לדי קרבן קחשיב לא תנא כזה ידיעות כיון דמילוק שמיס שהן ארבע משכח נאסורא גופייה אכל נמראת העילוק דשמיס שהן ארבע מינו כה אלא מחמת הידיעה:

מראות געעיס וכו': כרוב ספרים גרס שמיס שהן וכן בשילהי אמונת מקדש (ומינס פה): כרוב ספרים גרס מראות געעיס ר' דוסא אומר שלשים וששה עקביא דמאלללל אומר טעעיס ושמיס דממלחא יאמר מראות כמו ממנחה מנחות וכו' הייז דכתיב ועתה הימי לטני ממנות (נבאשאי ג): הי"ז קמני שפיר מראות שמיס ואע"ג דהתם קשיב כולי האי והכל לא קשיב אלא ג' שהן ד' התם קחשיב פמיתין ונגעי ארס ורלס וזקן ונגעי גמיס והכל לא קשיב אלא לננות דכתנן בנמ' געעיס (ק' ה): כדתנא עוב סבלג שניה לה כסד היכול כו"ס: **התם** דרעוי קר שבת אבות הני ותולדות לא הני. והא דכתיבת נגעיס מני אבות ותולדות אף על גב דהתם לאו עיקר נגעיס הוא וי"ל דלא דמי דחולדות דנגעיס כתיבי ותולדות דשנת לא כתיבי: **והא** דרומא דרראות געעיס קחני. הא דנקט מראות נגעיס טפי ממשעיות וידיעות משום דליתנהו גופייהו לא ידעין דהוו להו כולא לתיבא אלא משום דרומיא נגעיס קמי דככולהו איכא פלוגתא בין מראות געעיס: **הר"ם** דרעוי עיקר שבת הוא חייבי תני פטורי א"ת. לא הוה לך רך לומר משום דלאו עיקר שנת הוא אלא משום דרומיא דמראות נגעיס קמי דליתנהו נמי מראות דלך רך לשניי הכא דעיקר שנת מני חייבי ופטורי קמסיי נמי מהס דלאו עיקר שנת הוא וגם המקשה לא הקשה דליתנהו המס כי הכא כיון דידע דרומיא דמראות נגעיס קמי אלא פריך דליתני הכא שמיס שהן ד' ותו לא: **וה"ל** תיבא מהן לחייבי ומהן לחייבי. רש"י לא פ"י כלן לפי שיטתו כדנסמוך דעקירות קחשיב ולפי שיטתו היה לו לפרש שמיס המציא לרה"ר מאי מראות נרשאות לרשות אפילו וא"ת ומי"ש דתני תולדה דהואלא ולא מני שום תולדה דכל שאר אבות ומירך ריב"א דככל שאר חולדות אם היה רוצה לעשותם אלא לך רך להאריך בלבוש אכל הכנסה דקרייה הואלא כוללה עמו בקור:

וקב"פ ר' חננאל הבכשה א"ת. וא"ת ומאזי לא דיית כמח דלא משכח ארבע בפנים וד' בחון בלא הכנסות וי"ל דמשכחת להו דפירשמי לעיל אי"נ דמהא לא הוה שייך למימר ממני נמי דיקא דמאי אולמא מהיכא דשבעות דקיימא עלה דהתם נמי קחשיב כולא לחיובא א"כ משום הכנסות כולל:

רשייות קתני. רשיות שמיס שהן ארבע פירוש דשמיס קאי לרשיות רשות הרבים ורשות היחיד וקשה לריב"א דלא ארבע בפנים וארבע בחון שמיס שהם למה לי ופירש ריב"א רשיות שמיס שהם למה לי והייז תולדות הימה ומתרגמין דשומייה:

דיעות הוטמאה. האמורות בקרבן עולה ויוקד (ויקרא ה') או נפס כי מגע וגו' ואמרינן בנמ' שבעות (פ"ד ד' ע"ב) שאין הכתוב מדבר אלא בטומאת מקדש וקדשו שלאחר שנטמא אכל קודש או נכנס למקדש ולימין התם (ד' ד' ט): שאינו ממוחייב אלא בירידה תחלה וירידה כסוף והעלס בירחיים כגון שיער שנטמא ועלס ממנו טומאה ואכל קדש ומאכל ידע שאלנו בטומאה שמיס הן ממשמעות הכתוב (פס) ועלס ממנו והוא טמא משמע שעלס ממנו טומאה אכל זכור הוא שאכל קדש ושזה מקדש הרי שמיס העלס טומאה לגבי קדש והעלס טומאה לגבי מקדש: **סוף ארבע**. יש לך לרבות עוד שמיס מריבוי ועלס ועלס ב' פעמים לרבות את הזכור לעומתה אכל ועלס ממנו קדש כסבור שזולין הן או נעלס ממנו מקדש: **מראות נגעיס**. ליטמא כזן שמיס הן שאת וזהרת: **סוף ארבע**. מריבוי נגעיס שהוא משמע טפילה כמו שפסתי נא אל אחת וגו' (שולח ב) מרבה טפילה לזו ולזו מולדה לשאת ותולדה לזכרת ושני חממיס' דבתת עוב סבלג שניה לה כסד היכול שאת כחמר לנן שנייה לה כקודש בילה. מראה לשון זכר הוא משום הכי מני שמיס שהן ד': **מני אבות** ופולרוד. יציאות והכנסות שהיציאות אבות הן דמויעבירי קול בנמחה (שמות יז) לא משמע אלא הואיות אלא מסבדל אמרינן (כרוב פירוש אהרן כ"ד) מכי מראות לרשות קמיד קדא מה לי אפקוקי מה לי עיולי: **רמ"מ** פויין. דעני ודבעל הבית ומאזי שהן ארבע דקתני התם: **מהן לחייבי ומהן לפטורי**.

יציאות דעני ודבעל הבית לחייבי ויציאות שמיס של פטור שמי עקירות של הולאה כגון פשע בעל הבית ידו מלאה לחון ועל עני ממוכה הרי פטור של בעל הבית דקחשיב ליה תנא דמתיי' וכוון פשע העני ידו ריקנות לפניו ומתן בעל הבית לחובה הרי פטור שני של הולאה (פ"א) והיינו שהן ד' דקתני התם: **הא דרומיא דמראות נגעיס קמי לה מה סהם כולו לחיובא**. שכלו מהן שנטמא כה ונגעיס למקדש חייב. ולהכי פריך ממראות נגעיס דלילו שבעות וידיעות פלוגתא היא דליכא מ"ז שבעות (ד' ד' ט). אינו חייב אלא על העמיד לנא וכדיעות נמי איכא למ"ד (פס ד' ד' ט): אינו חייב אלא על העלס טומאה: **חייבי פני**. דמפרש לקמיה ב' הולאות וכו' הכנסות וכו' לחייב ביחוד שמשאם עני לבדו או בע"ה לבדו: **חייבי מאי נינהו יציאות**. כולומר יציאות קמני דמשמע הולאה לך ממהה הי מוחייב קמני ע"כ יציאות לחודייהו ותרמי הוא דהיינן ומשני הכנסות נמי קמני כדחייבו: **מדתן** מציילא **מרשוס לרשוס**. קחשיב מנין אבות מלאכות בפרק כלל גדול'ס: **מי לא עסקינן כו'**. דהא ע"כ אהכנסה נמי חייב דקתני מתיי' העני חייב וקתני המוציא: **מפסיין**. דהכל נמי דיקא דהכנסה נמי קרי הולאה: **דקתני יציאות**. ועל כרחיק לא מצינ מפירש לה דיציאות לחודייהו קאמר ומאזי שהן ארבע חייבי ופטורי דהא מפרש הכנסה כרישא דקתני כיצד פשע העני אכל ידו לפניו דהיינו הכנסה וקתני לה כפירושא דיציאות אלא הכנסה נמי קרי לה הולאה: **ריבא אמר**. דקשיא לך לישנא דיציאה בין הכא בין התם רשיות קמני רשיות שמיס רשות היחיד ורשות הרבים שהן ארבע בפנים כו' כלומר ועל ידיהן יש לך ארבע אסורין בפנים וכוונתן בחון ומתן לחייבי ומהן לפטורי. והיא דשבעות כוליה לחיובא כדחוקימנא: **רמ"מ** פויין. ארבעה חייבי ומציילא פטורי שמי עקירות לעני בלא הגעה ושמי הגחות בלא עקירה וכן לבעל הבית כגון פשע העני את ידו מלילה לפניו ועל בעל הבית ממוכה הרי עקירה לעני והגחה לבעל הבית או שנתן לתוכה והולאי הרי עקירה לבעל הבית והגחה לעני וכן פשע בעל הבית כו' דקתני לה: **סיפרי** פויין. דאיכא למישאב נמי הן פטורי דמיתני גבי חייבי העני חייב ובעל הבית פטור וכן בעל הבית חייב והעני פטור: **כך**

א) נגעיס פיה מ"ל
ב) נגיטת ה"ג
ג) נגיסת פיה מ"ל
ד) נגיסת פיה מ"ל
ה) נגיסת פיה מ"ל
ו) נגיסת פיה מ"ל
ז) נגיסת פיה מ"ל
ח) נגיסת פיה מ"ל
ט) נגיסת פיה מ"ל
י) נגיסת פיה מ"ל

הגרות הב"ח
(א) כ"י ידיעות הוטמאה שמיס שהן ארבע יציאות והטמאה שמיס שהן ארבע יציאות
א) נגיסת פיה מ"ל
ב) נגיסת פיה מ"ל
ג) נגיסת פיה מ"ל
ד) נגיסת פיה מ"ל
ה) נגיסת פיה מ"ל
ו) נגיסת פיה מ"ל
ז) נגיסת פיה מ"ל
ח) נגיסת פיה מ"ל
ט) נגיסת פיה מ"ל
י) נגיסת פיה מ"ל

מוסף רש"י
יציאות השבת שמיס האלו מראות היחיד לרשות הרבים ולרשות היחיד מן הקדש ומן הטהור וכו' ולי אה"ח ספר אהרן (ט"ז) ולי אה"ח ספר אהרן (ט"ז) ולי אה"ח ספר אהרן (ט"ז) ולי אה"ח ספר אהרן (ט"ז)

כך נקראו שמיס שהן ארבע יציאות והטמאה שמיס שהן ארבע יציאות
כך נקראו שמיס שהן ארבע יציאות והטמאה שמיס שהן ארבע יציאות
כך נקראו שמיס שהן ארבע יציאות והטמאה שמיס שהן ארבע יציאות
כך נקראו שמיס שהן ארבע יציאות והטמאה שמיס שהן ארבע יציאות
כך נקראו שמיס שהן ארבע יציאות והטמאה שמיס שהן ארבע יציאות
כך נקראו שמיס שהן ארבע יציאות והטמאה שמיס שהן ארבע יציאות
כך נקראו שמיס שהן ארבע יציאות והטמאה שמיס שהן ארבע יציאות
כך נקראו שמיס שהן ארבע יציאות והטמאה שמיס שהן ארבע יציאות
כך נקראו שמיס שהן ארבע יציאות והטמאה שמיס שהן ארבע יציאות
כך נקראו שמיס שהן ארבע יציאות והטמאה שמיס שהן ארבע יציאות